

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

Teachers' Opinions of the Academic Administration of School Administrators in Bang Pakong District

Under the Jurisdiction of Chachoengsao Primary Educational Service Area Office One

ศิริเนตร วงศ์ประเทศ¹ รองศาสตราจารย์อำนวยการ ทงโปรง²

Sirinete Wongprathet¹ Assoc. Prof. Amnuay Thongprong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 191 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วนใช้โรงเรียนเป็นชั้น (strata) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Coefficient alpha) เท่ากับ 0.977 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากพบว่ามีค่าความแตกต่าง จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹Master of Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Course teacher in Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

*ผู้ติดต่อ, เมล์: ศิริเนตร วงศ์ประเทศ, katicknois@gmail.com

รับเมื่อ 30 มกราคม 2564 12 มีนาคม 2564 ตอรับ 15 มีนาคม 2564

ABSTRACT

The purposes of this research were examines and compares Teachers' Opinions of the Academic Administration of School Administrators in Bang Pakong District Under the Jurisdiction of Chachoengsao Primary Educational Service Area Office One as classified by level of educational, work experience, and school size. The sample consisted of 191 teachers, who worked in Bang Pakong District Under the Jurisdiction of Chachoengsao Primary Educational Service Area Office One in the academic year 2020, stratified random sampling method and considerate sample by tables of Krejcie and Morgan. The research instrument was a five-rating scale. Applying Cronbach's α (alpha) coefficient technique, it was found that the questionnaire was reliable at the 0.977 level. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way Analysis of Variance. When differences were found then used the Scheffe's PostHoc Comparison

The results as follows:

1. Teacher's opinions about academic administration of school administrators was exhibited overall at a high level. When considered in each aspect, it was found that the level of academic performance was at a high level in the descending order of learning process development; educational supervision; school curriculum development.
2. When comparing teachers' opinions of the academic administration of school administrators, teachers who differed in level of educational and differed in work experience did not exhibited concomitant differences in their opinions of academic administration overall and for all aspects.
3. Teacher who taught at different schools size did not exhibited concomitant differences in their opinions overall of academic administration. When considered in each aspect, it was found that the aspects of learning process development and educational supervision to be differences at the statistically significant level of .05.

Keywords: The Academic Administration, School Administrators

ภูมิหลัง

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่สำคัญ ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์แก่สังคม การศึกษาจึงเป็นการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน และสามารถสร้างสรรค์จริยธรรมความเจริญก้าวหน้าของสังคมในทุก ๆ ด้าน การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของประชากรให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวว่าไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข (ศิริรักษา บัณฑิตใหม่, 2555, หน้า 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหาร กล่าวคือ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักประยุกต์ใช้ทฤษฎีและหลักการบริหารต่าง ๆ และประสบการณ์ทั้งหมด

นำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ คือ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการบริหารเชิงรุกหรือการแก้ปัญหาเชิงพัฒนา (ณัฐพันธ์ เจริญพันธ์, 2555, หน้า 12) ผู้บริหารที่สามารถบริหารจัดการองค์การได้ต้องมีลักษณะ เป็นผู้บริหารมืออาชีพ กล่าวคือ มีสมรรถนะในการบริหารทั้งด้านความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ, 2553)

จากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเตตรา เขต 1 จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis พบประเด็นที่เป็นจุดอ่อน (W) คือ ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเท่าเทียมกันในเรื่องคุณภาพ เพื่อให้นักเรียนจะได้เรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน ส่วนอีกประเด็น คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1 ต้องดูแลโรงเรียนในสังกัดอำเภอที่มีขนาดใหญ่ และประชาชนมีรายได้ไม่มากนัก ประกอบกับบางโรงเรียนต้องรับเด็กที่เป็นบุตรของแรงงานต่างชาติดที่เข้ามาทำงานในประเทศ มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมไม่สูงเท่าที่ควร อีกทั้งปีการศึกษา 2562 มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยใน 4 วิชาหลัก เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 0.42 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยใน 4 วิชาหลัก ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4.00

จากความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมองเห็นความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และยังเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจะเชิงเตตรา เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

สภาพภาพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ได้แก่

1. ระดับการศึกษา
 - 1.1 ปริญญาตรี 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน
 - 2.1 น้อยกว่า 5 ปี 2.2 5 - 10 ปี 2.3 10 ปีขึ้นไป
3. ขนาดสถานศึกษา
 - 3.1 ขนาดเล็ก 3.2 ขนาดกลาง 3.3 ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการนิเทศการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา จะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 27 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 382 คน
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา จะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 27 โรงเรียน ได้ตัวอย่าง 191 คน โดยใช้ตาราง Krejcie and
 Morgan โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วนใช้โรงเรียนเป็นชั้น (strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของครู ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
 และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน
 คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและ
 เทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษาและ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
 (Best & Kahn, 1993, pp. 245 - 250)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนำไปมอบให้กับผู้อำนวยการ
 โรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา
 เขต 1 จำนวน 27 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 27 โรงเรียน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 191 ฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครู อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ตอบแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 21 - 30 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางช่องส่งเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 และขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการจัดส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยการหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายการและภาพโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t-test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.45$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.39$) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.38$) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.33$)

2. ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) เป็นดังนี้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่

ด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ภายใต้นโยบาย ที่จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งมีการนิเทศก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเตรียมความพร้อม และประเมินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาเป็นประจำ ดังที่ ปรีชญา เวลารัช (2554, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจ ให้สถานศึกษาดำเนินการได้คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และจัดการ สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รุจิรา ศรีมาฤทธิ์ (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุพิศ ยอดโพธิ์ (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมในด้งานวิชาการการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ ร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ทำให้ครูเกิดการพัฒนาทางวิชาชีพได้ตลอดเวลา จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังที่ เนตรนภา มหาพานต์ (2558, หน้า 8) ให้ความหมายของการบริหารงานในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ

และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษามากที่สุด และ Giammatteo (1981, p. 2) กล่าวว่า ผู้นำที่เหมาะสมไม่ใช่เป็นผู้สั่งการหรือควบคุมเท่านั้น จะต้องเป็นผู้ที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กรให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ช่วยเหลือกลุ่มคนในองค์กรเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มร่วมมือกันทำงานไปสู่เป้าหมายอย่างราบรื่น สอดคล้องกับ วรรณณภัส พิทักษ์ชานธิกุล (2560, บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสามารถ บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งบริหารบุคลากร โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษา จัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ประจวบ แจ้โพธิ์ (2556, หน้า 11) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ เป็นตัวกำหนดนโยบาย และทิศทางการทำงานด้านต่าง ๆ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กร โดยการจัดบรรยากาศที่ดีที่เอื้อต่อการทำงาน ส่งเสริมการช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกัน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เชสเตอร์ (Chester, 1996, pp. 284 – 288) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศ สหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถนะสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายวิธี มีการอภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยครูใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการ เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณศรี เทวโรทร (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีแนวปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน และจัดให้มีการทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการติดตาม และให้คำแนะนำแก่สถานศึกษา แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันอัจฉราภรณ์ พลรักษา (2555, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินการในภารกิจทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ทั้งทางด้าน ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม และสอดคล้องกับ สายานภา ดาวแสง (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยภาพรวมต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบด้านที่มีความคิดเห็นของครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน อันเป็นผลจากสถานศึกษาขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนที่น้อยกว่า ครูจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และดูแลผู้เรียนได้ทั่วถึงมากกว่า สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพของตน ดังที่ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 43 - 44) ได้กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ Hoy and Miskel (2008, p. 43) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนรู้ คือการใช้เทคนิคในการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นไปที่ความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลทางด้านความรู้และพฤติกรรม เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนทางด้านทฤษฎีการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ อรุณศรี เทวโรทร (2561, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนบุคลากรที่น้อยกว่า ครูปฏิบัติงานร่วมกันแบบพี่น้อง และเป็นกันเอง ทำให้เกิดการนิเทศแบบกัลยาณมิตร สามารถนำผลการนิเทศไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ชญาชัย อาจิณสมจาร (2555, หน้า 22) ได้กล่าวว่าการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครู และนักเรียน เพื่อการปรับปรุง ตลอดจนสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา สอดคล้องกับ สุภารัตน์ สิงห์หน (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ขนาดโรงเรียนต่างกัน การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ยศสรวดี กริ่งไกร (2558, หน้า 15) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม และควรประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ
- 1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามการจัดตารางสอนให้ตรงกับวิชาเอก และตรงกับความรู้ความสามารถของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบมากขึ้น
- 1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นมาตรฐาน

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานนิเทศการศึกษา เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา และควรดำเนินการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน ควรส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากประสบการณ์การนิเทศการศึกษาทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมถึงการพัฒนา ปรับปรุง สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล หรือประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้ในพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชาญชัย อัจฉินสมาจาร. (2555). การนิเทศการศึกษา. บัดดาเน: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2555). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

เนตรนภา มหาพานต์. (2558). สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประจวบ แจ้โพธิ์. (2556). ความคิดเห็นของครูตอบบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน

สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปรัชญา เวลารัชต์. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ยศสรวาดิ กริ่งไกร. (2558). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

รุจิรา ศรีมาฤทธิ. (2560). สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วรรณณภัส พิทักษ์ชานิติกุล. (2560). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิริณา บั๊ปใหม่. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนวัดทุ่งกบิล ตำบลคลองพลู

อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.

สายนภา ดาวแสง. (2559). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด

สำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1. (2563). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2563 - 2565. จะเข้เขต: กลุ่มงานนโยบายและแผน.

- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบ
นิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุพิศ ยอดโพธิ์. (2560). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขต
ทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภารัตน์ สิงห์หน. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรุณศรี เทวโรทร. (2561). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัจฉราภรณ์ พลรักษา. (2555). *การดำเนินงานบริหารวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านการประเมินรอบ 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Chester, N.M. (1996). *An introduction to school administration*. New York: McMillan.
- Giammatteo, M.C. (1981). *Forces on leadership*. Reston, VA: National Association of Secondary School Principals.
- Hoy, W, K., & Miskel, C. G. (2008). *Educational administration theory, research, and practice* (8th ed.). New York:
McGraw-Hill.